

**Postava od 24. maja 1869. leta,
kako naj se uravná zemljiški (gruntni) davek. *)**

(Dalje.)

Oddelek IV.

Vcenitev.

§. 34. Kako se posamesna zemljišča v tarifo vcenjujejo.

Vcenitev je to, da se cene, ki so v vrstilni tarifi postavljene za razne obdelovaljske rede ali načine, obrnejo na vsako posamesno davčno (davku podvrženo) zemljišče v občini in v okraju ali vrstilnem odseku.

Iz namena te vcenitve naj se okraj, ali oziroma vrstilni odsek razdeli na toliko posebnih vcenitvenih oddelkov ali skupin, kolikor jih je treba, ter bosta v vsakem takem oddelku po dva uda okrajne komisije (cenilca) vcenjevala posamesne občine ali grajščine, ki niso v občinski zvezi, pod poročevalčevim prigledom in z vednim ozirom na izbrane izglednice (§. 28.), in naj pri tem, ako sta vcenjevalca raznih misli, obvelja tista misel, kateri poročevalec pritrdi.

Čas, kadaj se začne vcenitev, naj se popred v vsaki občini ali samostojni grajščini očitno oznani.

K vcenitvi naj se pokličejo za zaupnike dotična občinska starešinstva (županstva) ali dva od njih povedana moža, po tem zastopniki samovoljnih grajščin in vsi tisti posestniki, ki vsaj šestino vsega zemljiškega davka plačujejo.

Taka zemljišča, ki so le po nenavadnem obdelovanju postala rodnejša od svoje bližnje okolice, naj se vcenjajo prav tako, kakor ta okolica.

Ce je kje vrtnega ali vinogradskega obdelovanja manj od 50 štirjaških (kvadratnih) sežnjev, ali kmetijskega sveta katerega drugega obdelovanja manj od 400 štirjaških sežnjev, naj se to vzame k obdelovanju, k sistem, kteremu je po lastnosti in prinosnosti najbližje. Od tega naj se odstopi le takrat, kadar bi bil razloček v prinosu teh dveh različnih obdelovaljskih načinov, ali oziroma dobrotnih vrstá tolikošén, da bi se po takem privzetju čisti prinos skupnega sveta za več kakor 10 odstotkov povečal al pomanjšal.

Tako naj se tudi odrezki dobrotnih vrstá, ki so v enem obdelovanju istega zemljišča vmes, če nimajo vsaj enega orala, privzamejo ali pritaknejo k dobrotni vrsti istega zemljišča, ako čisti prinos, kateri bi se dobil, ko bi se tak odrezek posebej precenjal, po tem ne bo za več kot 10 odstotkov povečan ali pomanjšán.

Vsako posamesno gozdovje naj se potem, kako so njegova tla poprek nosna, in kako lesovje ima, po navadi vveni samo v eno dobrotno vrsto brez ozira na vrednost, ki jo ima ob vcenitvi stoječi les.

Ce so pa v njem kosovi, ki imajo zdržema vsaj 50 oralov, ter so po zemlji, lesovju in po drugih okoliščinah, po kterih se čisti prinos ravna, med seboj jako različni, naj se vcenijo v več dobrotnih vrst.

Ko je vcenitev po vseh občinah okraja ali vrstilnega odseka dogotovljena, naj se nje podatki predložé okrajni komisiji, da jih pregleda in sestavi; ta komisija, če je kaj pomanjkljivega ali sumljivega, naj to poravná, če ni drugače, po ti poti, da izpošlje krajno (lokalno) komisijo, in naj dá po tem napraviti vcenilne registre ali vcenilnike (§. 36.).

Oddelek V.

Mera.

§. 35. Premembe v obdelovanju in zemlji naj se pregledajo in po tem zdanje katastralne mape popravijo.

Merjalci, ki so okrajnim komisijam pridani, imajo nalogo, da premembe, ki so se po zadnji meri v obdelovanju in v zemljiščih zgodile, če niso bile razvidnici oglašene, na samem mestu pregledajo in po njih zdanje mape popravijo.

§. 36. Kako se obdelovaljski in vrstni odrezki zrajtajo in sestavijo.

Ko je precenitev in vcenitev dokončana, naj merjalci vse te podatke tudi v sedanje mape vrisajo, in naj se po tem zrajtani prostori obdelovaljskih in vrstnih odrezkov vpišejo v cenilni register, kateri se za vsako občino posebej napravi.

Iz tega registra naj se prostori posamesnih dobrotnih vrst vsakega obdelovanja sestavijo tako, da ta sestava pokaže ves prostor vseh k občini spadajočih, v posamesne dobrotne vrste in obdelovaljske rede vcenjenih zemljišč.

Po le-ti vrstni sestavi naj se napravi okrajni pregled, iz katerega se mora videti, koliko je vsega prostora zemljišč, vcenjenih po dobrotnih vrstah in obdelovaljskih redih ali načinih, od vseh občin tistega okraja, oziroma od raznih vrstilnih odsekov, in koliko le-ti in pa okraj skup znašajo.

V tem pregledu naj se prerajta po prostoru in po tarifnih cenah čisti prinos posamnih dobrotnih vrst in obdelovaljskih načinov za občine, vrstilne odseke, če so, in za okraj; po tem poprečni čisti prinos od orala vsakega obdelovanja za občine, vrstilne odseke, če so, in za okraj.

Čisti prinos ali donesek vseh okrajev ene in iste dežele skupaj daje čisti prinos cele dežele.

(Dalje prihodnjič.)

Cujte gospodarji, da vam spet letos gosenice ne požró zelja!

Iz Podrošta.

Veliko za kmeta dobrega in koristnega so že „Novice“ nasvetovale; al ko je čas se dobrega njihovega sveta poprijeti, se pa le malo kateri vé še spomniti, kaj in kako je bilo priporočeno. Tudi lani so „Novice“ povedale, kako se najbolj gotovo zelje požrešnih gosenic obvaruje; namreč, da se morajo vsa jajčica, po zeljnih metuljih zaležena, na znotranjo stran zeljnatega perja, do časa obrati in pomečkati, iz kterih se pozneje izležejo požrešne gosenice. Ker sem te dni zapazil ne le v enem, ampak v mnogoterih zeljnikih veliko drobnih, pred ko ne od zeljnih metuljev zaleženih jajčic, zato nasvetujem, naj bi „Novice“ opomnile, da bi tudi drugod pregledali, obrali in pokončali od zeljnega metulja v zeljnikih zaležena jajčica, da ne bodo potem, ko bode že prepozno, popraševali: kaj jim je storiti, da ne bi jim gosenice zelja požrle.

M. Kalan.

**Gospod Pajik — in pa odpis gruntne
davka v okolici ljubljanski.**

Gospod Pajik, c. kr. okrajni predstojnik okolice ljubljanske, kakor smo že od več strani slišali, se dobrih kmetom, da je zadnje leto odpisal kmetom 37000 gold. Da je to za odpis nasvetoval, to mu verjamemo; odpisa pa ne dovrši on, ampak viša vlada.

*) Prezrl se je v zadnji številki §. 32., kateri se glasi tako-le:

§. 32. Kako se podajajo pritožbe ali vgovori zoper vrstilno tarifo.

Pritožbe od občin, večih posestnikov ali okrajnih cenilnih komisij naj se v šestih tednih neprestopnega roka (brišta) podajo pismene dotični okrajni komisiji, in ta naj jih s svojim mnenjem pošlje deželni komisiji.